

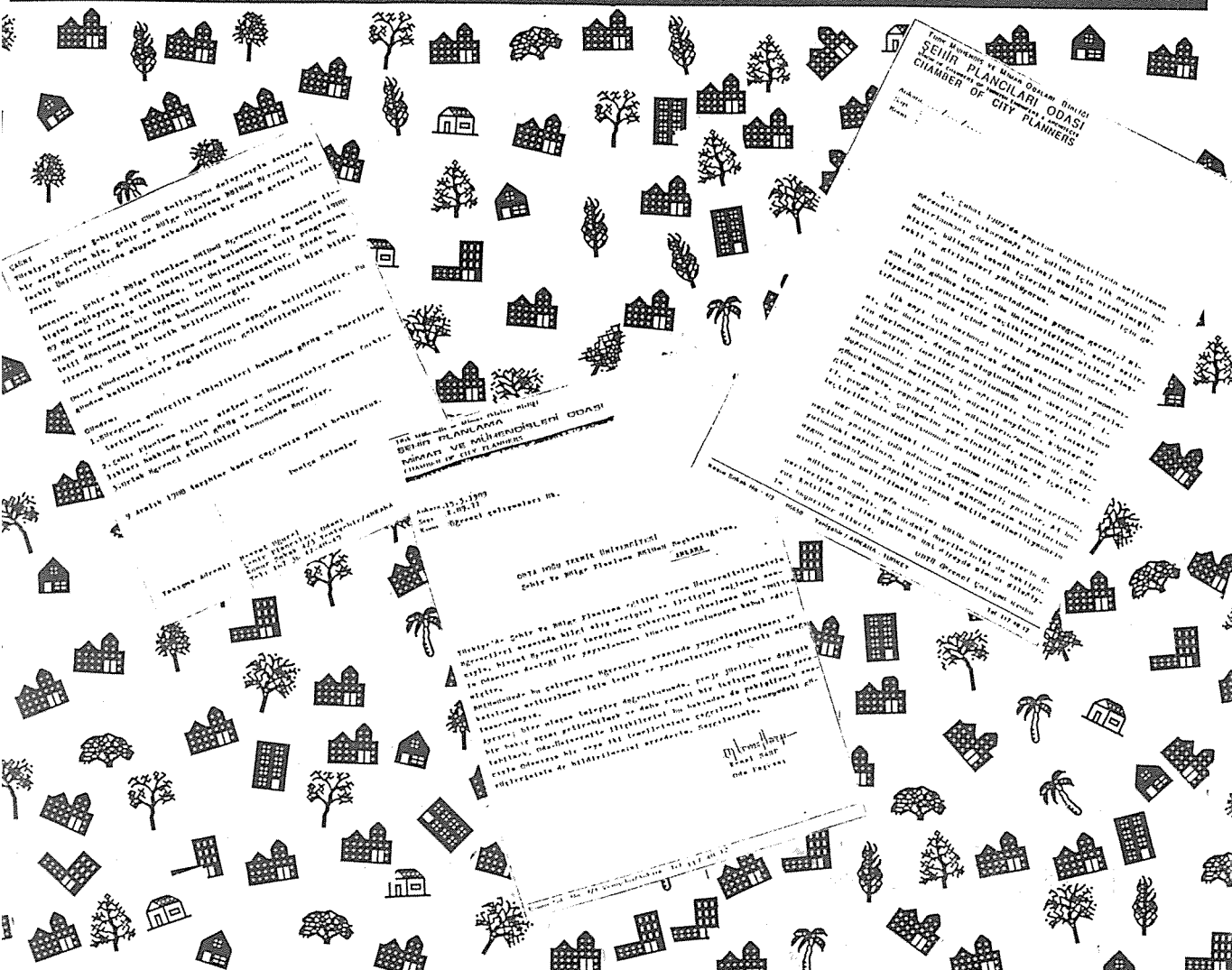
HABER

BÜLTENİ

SAYI: 77

89 / 1

MAYIS 1989

ÖZEL SAYI

ŞEHİR VE BÖLGE PLANLAMA ÖĞRENCİLERİ TARAFINDAN HAZIRLANMIŞTIR.

SUNUŞ

Günümüz Türkiye'sinde öğrenciler arasında, iletişimin giderek zayıfladığı bir süreç yaşanmaktadır. Bu iletişimsizlik, öğrenciler arasındaki bilgi alışverişini, yardımlaşmayı, birliktelik duygusunu ve hatta alınan eğitimi olumsuz yönde etkilemektedir. Şehir ve Bölge Planlama bölümünün diğer bölümlerden ayrılan önemli ve güzel bir özelliğinin de ilişkilerin daha yakın ve iletişimin daha rahat kurulabildiği bir bölüm olmasına karşın, bu bölüm öğrencileri olarak bizler de bu olumsuz gelişmeden payımızı almakta ve bundan aşırı rahatsızlık duymaktayız. Bütün bu sorunlar karşısında harekete geçmenin gerekliliği, ağırlığını gün geçtikçe hissettirmektedir.

İşte, biz Şehir ve Bölge Planlama öğrencilerine ait olan bu bülten, bu gerekliliğin sonucunda ortaya çıkmıştır. Bu gereksinim sadece bu sorunlara duyarlı ve çalışmalara özverileriyle katılan öğrencilerin değil, Şehir ve Bölge Planlama bölümünde okuyan diğer öğrencilerin de gereksinimidir. Bu nedenle, Şehir ve Bölge Planlama bölümünde okuyan bütün öğrencilerden aynı duyarlılığı göstermesini istiyor ve bekliyoruz.

Bültenimiz gelecekte üyesi olacağımız Şehir Plancıları Odasının desteği ile çıkarılacak ancak bültende yayınlanacak ürünler, bunların denetlenmesi, basıma hazırlanması, bültenin ait bütün teknik işlerin ayarlanması ve diğerleri biz öğrencilere ait olacaktır. Evet, bu bülten biz Şehir ve Bölge Planlama öğrencilerine aittir ve onu yaşatmak ve geliştirmek hepimizin görevi olmalıdır.

Özetle söylemek gerekirse, bültenin çıkış amacı:

- Bölümler içi ve bölümler arası öğrenci iletişiminin sağlanması,
- Farklı Şehir ve Bölge Planlama bölümlerinden gelecek yazılardan, bölümler arasındaki eğitim farklılıklarının ve bölümlerin eğitim izlencelerinin öğrenilmesi,
- Yayınlanacak farklı içerikteki yazı, röportaj, araştırma vs. lerin bilinçlenmemizi yardımcı olması,
- Farklı bakış açılarıyla sorunların dile getirilebileceği ve hatta sorunlar üzerinde tartışılabileceği bir platform oluşturabilmesi,
- Yani, örgütlülüğümüzü sağlamada yardımcı olacak ve aracılığıyla sesimizi duyurma bilme imkanı bulacağımız bir yayın organına sahip olabilmemizdir.

İçinde yaşadığımız olumsuz koşullarda böyle bir örgütlenme sürecini başlatmanın Şehir ve Bölge Planlama bölümünde okuyan bütün öğrencilerin, bunun sorumluluğunu taşımalarının gerekliliği herhalde yadsınamaz.

Son olarak, bu girişimin başarıya ulaşmasının, Şehir ve Bölge Planlama bölümündeki bütün öğrencilerin bu gelişmeye duyarlılığına bağlı olduğunu söylemek istiyor, destek ve katılımlarınızı bekliyoruz.

TMMOB Şehir Planlama Mimar ve Mühendisleri Odası'nca yayınlanır.

(Bu sayı ODTÜ-ŞBP öğrencileri tarafından yayına hazırlanmıştır.)

ŞPMMO Adına Sahibi ve Sorumlu Yönetmeni : Kemal SARP

İlan Koşulları : Sütun x cm : 5000.- TL. Tam sayfa : 250 000.- TL. Yarım sayfa : 150 000.- TL. Yayın ve kültür etkinliklerine % 20 indirim uygulanır.

Adres : Konur Sokak 4/3 Yenışehir / ANKARA Tel : 117 48 12

Ederi : 250 TL.

Dizgi : Nazlı Azapçı Baskı : Ertem Matbaası

4-5 ŞUBAT GÜNLERİ YAPILAN TOPLANTIDAN...

Türkiye 12. Dünya Şehircilik Günü ölükyumu sırasında, bir araya gelme fırsatını bulan, çeşitli Üniversitelerdeki Şehircilik öğrencileri, Şehir Plancıları Odası ile de ilişkiye geçecek, ortak çalışmalar yürütmek, Şehircilik Günü Etkinliklerinin hazırlanış ve uygulanışına etkin şekilde katılmak, irlikliklerini süreklileştirmek üzere alışmalara başlanmasını önerdiler.

Şehir Plancıları Odası, bu öneriyi benimseyip, bu doğrultuda, nelerin asıl yapılabileceğinin belirlenmesi amacıyla; 6 Üniversitedeki Şehircilik öğrencilerinin 2-5 kişilik temsilcilerle planarak konuyu görüşmesi için 4-5 Şubat 1989 tarihinde Ankara'da bir toplantı düzenledi. Toplantı çağırısı, daha önce oda ile ilişkiye geçen öğrenciler aracılığıyla yapıldı. Öğrencilerin, ortak çalışmalar ve genel etkinliklere ilişkin önerilerle toplantıya atılmaları istendi.

Toplantı, İstanbul Teknik Üniversitesi'nden 4, Yıldız Üniversitesi'nden 2, Mimar Sinan Üniversitesi'nden 4, Gazi Üniversitesi'nden 1, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nden 4 öğrencinin katılımıyla yapıldı. İki gün sürecek toplantının gündemi;

1., ortak öğrenci etkinlikleri: Öğrencilerin, tüm Üniversitelerde veya iller düzeyinde ortak ya da her Üniversite eşzamanlı veya paralel olarak düzenleyecekleri, gerçekleştirecekleri etkinliklerle,

2., Türkiye 13. Dünya Şehircilik Günü etkinliklerine katılım ve hazırlıklar: Öğrencilerin izleyici yerine düzenleyici ve yürütücü olarak katılacakları genel veya özel etkinliklerle

3., İletişim ve örgütlenme: Farklı Üniversite öğrencilerin çalışmalarının eşgüdümlü yürütülmesi, bilgi akışının örgütlenmesi, haberleşme, Üniversiteler ve Oda ilişkilerinin ve her Üniversitenin kendi içindeki ilişkilerin örgütlenmesi,

4., Planlama ve eğitim sorunları üzerine genel tartışma: Süregelen Kent Planlama etkinliklerinin ve eğitim sistemlerinin değerlendirilmesi,

farklı görüşlerin belirtilmesi.

Toplantıda, şehircilik eğitimi, Şehir Plancılığı mesleği, kentte yaşanan güncel planlama sorunları v.b. konularda kolektif çalışmayı geliştirmek amaçlı ortak etkinliklerin iller ve ülke düzeyinde gerçekleştirilmesi, örneğin, her yıl öğrencilerin seçecekleri projelerin topluca sergilenmesi, tartışılması gibi etkinliklerin düzenlenmesi, bu konuda ayrıntılı kararların daha sonra yapılacak bir toplantıda belirlenmesi kararlaştırıldı.

Proje jürilerine Şehir Plancıları Odası'nın da bir veya bir kaç temsilci ile katılması önerildi. Oda, öneriyi benimserse, gerekli girişimlerde bulunacak.*

Öğrencilerin, Dünya Şehircilik Günü etkinliklerine kendi özgün yaklaşım ve çalışmalarıyla katılarak, etkinliklerin belirlenmesi ve düzenlenmesinde örgütlü olarak yer alması gerektiğine, bu sağlanamazsa; odanın da yardımları sağlanarak farklı etkinliklerin düzenlenebileceğine, tüm bu çalışmaların yürütürken, kalıplaşmış yaklaşımlar yerine, yaratıcı düşünce ve önerilerin geliştirilmesine, alternatif etkinlikler oluşturulmasına karar verildi.

Yukarıda belirtilen genel yaklaşım doğrultusunda, ayrıntılı önerilerin görüşüleceği bir toplantının Nisan sonlarında İstanbul'da yapılması öngörüldü. Etkinlikler için bu toplantıda belirlenecek konular, üniversitelerde tartışılacak, İstanbul ve Ankara'daki Bölümler ortak programlar çerçevesinde çalışacaklar, Eylül'de yapılacak bir diğer toplantıda ise ön çalışma metinleri birlikte değerlendirilecek ve görev bölüşümü yapılacaktır.

Üniversiteler arasında iletişimi sağlayacak ve örgütlenmede yardımcı olabilecek, ayrıca Oda-Öğrenci ilişkilerini de geliştirecek bir yayın organının oluşturulması, bunun için de Oda'ya yazılarından, teknik çalışmalarına kadar, tüm işlerini öğrencilerin yapacakları yeni bir bülten

çıkarması önerisi iletilecek.

Örgütlenmede amaçlanan model:

Öğrenciler arası birlik ve dayanışmayı, bilgi alış-verişini, iletişimi (haberleşmeyi) sağlayacak ve sorunları karşısında duyarlı, bilinçli bir Şehir Planlama öğrencileri potansiyeli oluşturmak için örgütlenerek; Şehir ve Bölge Planlama Bölümlerinde kendi koşulları göz önüne alınarak, sınıflarda bir veya birkaç çalışma birimi oluşturulabilecek, bir kentte birden fazla bölüm varsa, Bölümler arası ilişkiyi sağlayan üst birimler oluşturulacak, tüm Bölümler arası ilişki, Oda aracılığıyla ve gerekli durumlarda yapılacak toplantılarla sürdürülecek.

Oda'nın yayınladığı PLANLAMA dergisinde, öğrencilere ve öğrenci çalışmalarına yer verilmesi, derginin öğrencilere yaygın olarak ulaştırılması, böylece tartışmaların süreklilik ve etkililiğinin sağlanması önerildi.

Son gündem maddesinde değinilen bazı konular şöyledir; planlama kavramı ve planlama olgusuna bakış açıları, planlamanın tarihsel olarak sorgulanmasının gerekliliği, planlama ahlakı nedir?, plancı-bilim adamı tanımları, planların üretim sistemi ile ilişkisi, piyasa koşullarında plancılar ve sorunlar, planlama eğitiminin sorunları, eğitim programları arasındaki farklılıklar ve benzerlikler, mesleğe hazırlık açısından programların yeterliliği, Tasarım eğitiminde teori ve uygulama arasındaki ilişki, sistemin bütünü içerisinde eğitim sisteminde alternatifler oluşturulabilir mi?

Toplantı duyurusu, yeterince ve yaygın olarak yapılamamış olması nedeniyle, pek çok öğrenci bu etkinlikten haberdar olamamıştır. Toplantıya katılanların, sınıflarda ya da bölümde belirlenmiş temsilciler olarak katılmaları, daha anlamlı ve çalışmaların verimliliği açısından, kuşkusuz daha iyi olacaktır. Bu iki önemli eksikliğe (ayrıca Dokuz Eylül Üniversitesi'nden kimsenin katılma-

masına) rağmen, toplantının olumlu bir başlangıç olacağına inanıyoruz.

Bu ilk toplantının ilk ve önemli ürünlerinden biri olan, bülten için şu andaki örgütlülüğümüzle çok etkili çalışmalar yapabilmemiz pek olanaklı

olmasa gerek. Ancak, bülteni bu doğrultuda bir olanak olarak değerlendirebilirsek, iyi bir örgütlülük ve iletişim düzeyi geliştirebiliriz ve sunuyoruz ki o zaman, daha nitelikli, kapsamlı ve istediğimiz gibi bir bül-

ten çıkarabiliriz.

* Oda bu öneriyi benimseyip, Bölüm Başkanlıklarına bir yazı göndererek, gerekli girişlerde bulunmuştur.

PLANLAMA ÜZERİNE

SENNUR ALBEMİR ÖDTÜ ÖĞRENCİSİ

Planlama, tüm alanlarda toplumsal, psikolojik ve politik durumlar göz önünde bulundurularak mali, ekonomik ve teknik olanaklarla, sorunlara çözümler aranmasıdır. Planlama, geleceğe yöneliktir ve bir karar verme aşamasıdır. Çözümlere ve sonuca ulaşmak planlama yaparken verilen kararların akılcı olmasıyla doğru orantılıdır.

Planlamanın verimli olması için, plancının da nesnel, geçici koşullardan etkilenmeyen, gereksinimlerin neler olduğunu ve bunların topluma en çok yarar sağlayacak şekilde nasıl çözülmesi gerektiğini bilen kişiler olması gerekir. Plancılar karar verirken geçmişi iyi tanımalı, toplumu iyi tanımalı, toplumun gereksinimlerine yanıt verebilmeli ve planlamanın düşünme ve karar verme aşamasında hatalar yapmamalıdır. Plancı eldeki kaynakların potansiyelini ve nasıl kullanılacağını da bilmelidir. Kaynak dağılımında, bir plancının, yani karar verici olarak nesnel ve akılcı davranması sorunlara daha etkin

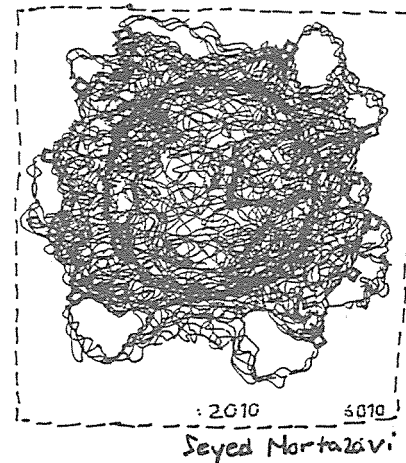
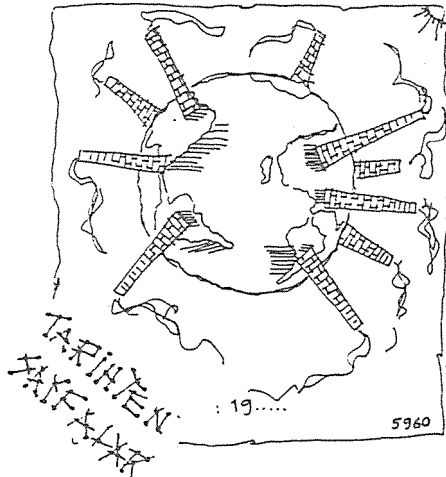
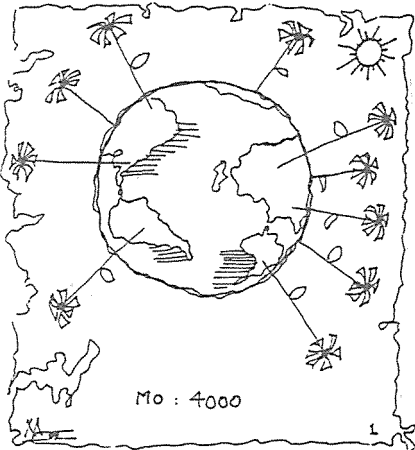
yanıtlar vermeyi sağlar.

Planlamanın önemli öğelerinden biri de "yaratıcı düşünce"dir. Planlamada yeni düşüncelere, yeni çözümlere her zaman yer verilmelidir. Toplumun değerleri, alışılmış kimliği bozulmasın diye yeniliklere kapalı planlar yapmaktan kaçınılmalıdır. Çünkü toplumun kimliğini yalnızca geçmişi değil geleceği de belirler. Planlama, bünyesinde özgünlüğü, yeniliği ve en yüksek faydayı içerdiği ölçüde amacına ulaşır.

Şehir Planlama, toplumsal boyutun ağırlık kazandığı bir meslektir. Şehir Planlama tek başına düşünülemez. Diğer Planlama çeşitleriyle iç içe sorunları olan ve çözümlerine de birlikte gidilmesi gereken bir konudur. Şehir Planlama yalnızca "yer" planlaması demek değildir. Mekan-daki tüm ilişkilerin planlamasıdır. Bu yüzden olaya sadece şekil açısından değil, fonksiyon ve gerekler açısından da bakmak gerekir. Sosyal, ekonomik, politik sorunlar karar verme aşamasında daha etkili hale gelirler.

Şehircilik yalnızca küçük gruplar tarafından anlaşılırsa amacına ulaşmaz. Ortaya konan tasarımlar bütün toplum için anlaşılabilir, hissedilebilir ve yaşanabilir olmalıdır. Yaratıcı düşünceyi toplumsallaştırmak da şehircinin görevlerindedir. Şehrin yeni çözümünün, yeni getirilen şehrsel anlayışın başlangıçta herkes tarafından benimsenmesi gerekmez. Ancak bunu yaymak, toplumun tüm kesimlerine duyurmak ve anlaşılır hale getirmek şehir plancısına dü-şen görevdir.

Şehir plancısı karşılaştığı sorunları çözerken bakış açısını geniş tutmalıdır. Bir mühendis gibi hesaplara bağlı kalmamalıdır. Her olaydan çıkardığı alternatiflerle, yeni çözümler, yeni anlayışlarla sorunlara yaklaşabilir. Şehircilikte konulan sınırlarda genel anlamda yapılamayacaklar belirtilir. Bu yapılamayacaklar bile çok değişik çözüm yollarıyla işleyebilir hale getirilebilir. Bunlardan dolayı şehir plancılarına gelecek için büyük görevler düşmektedir.

ODADAN HABERLER

KAMU MEKÂN LARI TASARIMI VE KENT MOBİLYALARI SEMPOZYUMU

Mimar Sinan Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, Şehir ve Bölge Planlama ve Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümleri tarafından düzenlenen Sempozyum 15-16 Mayıs 1989 tarihlerinde Mimar Sinan Üniversitesi'nde yapılacaktır.

Düzenleyiciler tarafından, Sempozyumun konusu ve amaçları; "Kentsel kamu mekânlarının daha yaşanılabilir hale gelebilmesi, kentli ile özdeşleşebilmesi için bu mekânların tasarımının tüm boyutları ve sorunlarıyla yeniden ele alınmasının gereği (...) gözlenmektedir. Yaya alanlarının boyutlarından meydanların ölçeğine, kent mobilyalarının biçimlenmesinden, konumuna; yeşil donatıların -kayıbolan insan ölçeğini, estetik değerleri yeniden yakalamak ve sıhhatli bir toplumsal yaşantı için- tasarlanması gerekmektedir. "Bu amaçla üniversitemiz mimarlık fakültesi her iki yılda bir tekrarlanacak ve değerlendirmeler yapacak şekilde bir sempozyum düzenlemeyi kararlaştırmış bulunmaktadır." şeklinde açıklanmıştır.

Sempozyumun "uygulamacılarla" işbirliği içinde düzenleneceği ve sempozyumda tasarım sonuçlarının yanısıra tasarlanmış ürünlerinin de sergileneneceği bildirildi. Sergi 15-21 Mayıs 1989 tarihlerinde aynı yerde gerçekleşecektir.

Ulusal nitelikteki Sempozyuma, üniversite öğretim üyeleri, araştırmacılar, kullanıcılar, uygulayıcı ve karar verici kurum üyeleri, malzeme ve çevre üreten uygulayıcı firmalar, bildirili, ilgili, projeli, slaytlı, film ve video gösterili olarak katılabilecekler.

Sempozyum aracılığıyla, tasarımları özendirme amacıyla bir ödüllendirme geleneğinin başlatılması da amaçlanmaktadır. Sempozyumda "Mimarlık

Fakültesi Ödülü" verilecektir.

Kesin program duyurusu 1 Mayıs 1989 tarihinde yapılacaktır.

TÜRKİYE'DE SON ON YILDA TURİZM YAPILARI UYGULAMALARI SEMPOZYUMU

Yıldız Üniversitesi Mimarlık Fakültesi tarafından düzenlenen Sempozyum 6-7 Nisan 1989 tarihinde İstanbul'da yapıldı. Sempozyumda iki gün boyunca, toplam 16 oturumda, 60'a yakın bildiri sunuldu. Son gün, bir de Sempozyum değerlendirme toplantısı yapıldı. Sempozyum paralelinde 6-20 Nisan 1989 tarihleri arasında bir sergi düzenlendi.

LOZAN ULUSLARARASI MİMARLIK VE ŞEHİRCİLİK FİLMLERİ FESTİVALİ THE INTERNATIONAL FESTIVAL OF FILMS ON ARCHITECTURE AND TOWN-PLANNING OF LAUSANNE SWITZERLAND

İsviçre Bilimsel Filmler Derneği tarafından düzenlenen festival, 3-5 Kasım 1989 tarihleri arasında İsviçre'nin Lozan kentinde yapılacaktır.

Festivalin amacı, Mimarlık ve Kent Planlama alanındaki film yapımcılarını bir forumda bir araya getirerek, karşılıklı anlaşma ortamı içerisinde değişik türlerdeki Mimarlık, Şehircilik filmlerini perdeye yansıtmak ve tartışmaktır. Bu özel alandaki kaliteli filmlerin geliştirilmesiyle, festival, mimarlık ve kent planlama uzmanlarıyla halk arasında bir yakın ilişkiyi ve tartışmayı cesaretlendirmeyi de hedeflemektedir.

Yarışmaya, ana teması mimarlık ve şehircilik olan filmler kabul edilecektir. Festivale katılım için son başvuru tarihi 30 Haziran 1989'dur. Başvuru; FIFAL Case Postale 2756-1002 Lausanne, SWITZERLAND adresine yapılmalıdır. Filmlerin 31 Temmuz 1989 tarihine

kadar Lozan'a ulaşması gerekiyor. Katılım ücretsizdir. Başvuru formları ve katılım koşulları ile yarışma hakkındaki ayrıntılı bilgileri odamızdan edinebilirsiniz.

S. S. İZGİ KONUT YAPI KOOPERATİFİ

Yalova'da 750 dubleks Villa, 160 daire ve 20 işyeri yapımına elverişli 317 dönümlük imarlı arsasını, üyelerine konut sağlama amacıyla, kat karşılığı inşaatla değerlendirmek istemektedir. Konu ile ilgili ayrıntılı bilgiler, Posta Cad 42/11 Ulus-ANKARA (Tel : 311 58 47 - 118 15 52) adresinden edinilebilir.

TMMOB "BİRLİK HABERLERİ BÜLTENİ" YAYINLANIYOR

Aylık olarak yayınlanacak bülten hazırlık çalışmaları, Birlik II. Başkanı Zakarya MİLDANOĞLU'nun sorumluluğunda yürütülmektedir.

Bültenin etkin ve arzulanan düzeyde olabilmesi odaların ve üyelerin yüksek düzeyde katkı ve desteklerini gerektirmektedir. Üyelerimizin bu doğrultudaki ürün ve önerilerini her ayın 15'ine dek odamıza iletmelerini diliyoruz.

Mesleki ağırlıklı olacak bültende bulunması düşünülen bazı konu başlıkları şöyledir; Güncel gelişmeler temelinde o ayın politik, sosyal, kültürel konusu / konuları, *Bilimsel araştırmalar, *Uluslararası teknik eleman örgütlerinden haberler, *Yurtiçinden odalardan ve birimlerinden haberler, *Yasal düzenlemeler, *Teknik eğitim konuları, *Yayın tanıtma, *Söyleşiler, *Ropörtajlar, *Etkinlik duyuru ve sonuçları, *Ve çeşitli özgün konular (GAP, AT, Çevre Sorunları, Enerji, Kentleşme, Konut, Kıyıları, Sanayileşme, Tarım-Ormancılık, Ulaşım, Yapı - İnşaat v. b. gibi), Ayrıca bültende karikatür, fotoğraf gibi görsel unsurlara da yer verilecektir.

YENİ ÜYELER

791	Mehmet GÜRGEN	805	Serap SEHERGÜL	819	Sabri YÜKSEL
792	Sami KILIÇ	806	Nuriska YEŞİLDEPE	820	Safiye AVŞAR
793	Ayşe Banu HAKDIYEN	807	Mustafa HOŞAFÇI	821	Nermin KÜÇÜKOĞLU
794	Özhan ERTEKİN	808	Nihal GÖNEN	822	Funda ERKAL
795	Hakan CENGİZ	809	G. Yelda TARTAR	823	İlki ŞEN
796	Ayşe Birsen YILMAZ	810	Gülşen Cengiz BOZKURT	824	Nadir DOĞAN
797	Tuğrul MESUTOL	811	Zekiye Gamze OLCAY	825	Sevgen ÜLKÜ
798	Tülay ÇELEBİ	812	İsmat GÜLLÜ	826	Tacettin BEYATLI
799	Füsun KOCATÜRK	813	Özlem ÜNAL	827	M. Oğuz SİNEMİLLİOĞLU
800	Murat Saadettin YÜKSEL	814	Onur Alp KARANFİLCİ	828	Bülent GÖL
801	Rüveyde EMİR	815	V. Senihi KİTAPÇI	829	F. Rengin AYGÜL
802	Mehmet DEMİRÖZ	816	Hakan KOYUNLULAR	830	İrem ÖZKER
803	Fatma Zeynep SELÇUK	817	Nurcihan ÖZDEMİR	831	Murat ÖZYABA
804	Derya AKSOY	818	Süheyla YETKİN		

ADRESİ İŞLEMİYEN ÜYELER

Aşağıda adları yazılı üyelerimiz, adres değişikliklerini bildirmemişler veya bazı nedenlerle, kayıtlı adreslerine gönderdiğimiz yayınlar geri gelmiştir. Doğru adreslerini bildiğiniz üyelerin adreslerini bize ulaştırırsanız, Odamızın bu üyelerle de ilişki kurmasına yardımcı olabilirsiniz.

3	İrem ACAROĞLU	173	Gül (Kayaman) EZEN	236	Niyazi ATAKAN
12	Gündüz BARLAS	176	Nuran AYNAGÖZ	242	Hürmüz BAŞARIN
19	Doğan ÖZÜT	180	Mecdi KÜLAHÇI	252	Nebahat TOKATLI
37	Hayri ERİŞ	192	Atiye GENCER	256	Necdet VAROVA
40	Osman ARMANGİL	193	Erhan GENCER	282	Hasan SİNEMİLLİOĞLU
51	Orol ATAMAN	201	Oğuz ALTINBAŞ	295	Ersin HACIOĞLU
52	İrfan ATALAY	205	Hasan GENÇAĞA	303	Fatih KARAKAYA
76	Ayşe C. HIZIROĞLU	212	Öznur FİNN	305	Çınar ATAY
79	Lale ŞAYLAN	213	Burhan KIZILÖZ	313	Seher GÜRSÖZ (TOL)
85	Kemal KARTAL	214	Melek SARAÇER	342	Füsun YILDIZTEKİN
93	Sezai SAKTANBER	218	A. Semra ONGAN	345	Müjde ERTEN
97	Ferhan TEBER	220	Süha ÜLGEN	346	Rana AKAY
124	Kadri TEOMAN	221	Rana ARMAĞAN	347	Pınar MÜEZZİNOĞLU
129	Ergun DOĞLUYA	223	Engin SUNGUR	348	Kürşat KAZANASMAZ
131	Yaşar GÜNER	225	Metin KATI	359	Aydan ŞENOĞLU
136	Yusuf ÖZKARAKOÇ	229	Semra AKÇIĞ	360	Nejat ÇETİNCAN
139	Targan ÖZGÜR	230	Güneş AkÇIĞ	379	Vedat TUNCA
169	Ara TANAK	234	Gül SELMAN	385	Hakan MANZAKOĞLU
171	Ömer BAYRAMOĞLU	235	Mehmet SELMAN	389	Haluk TUNUS

ŞEHİRCİLİK EĞİTİMİNİN ÇAĞDAŞLAŞTIRILMASI

AHMET PINARBAS I YILDIZ U Y. LİSANS ÖĞRENCİSİ - AHMET TURGUT YILDIZ U. ÖĞRENCİSİ

Kentleşme hareketleri, ekonomik, teknolojik ve psiko-sosyolojik etmenlerin etkisi altında oluşur. Kentleşmeyi oluşturan bu etmenler aynı zamanda bizim eğitim sistemimizi de etkilemektedir.

Amacımız "yaşadığımız çağ" ile şehircilik eğitimi arasında nasıl bir ilişki / etkileşim, olduğunu / olması gerektiğini ortaya koymak ve günümüz şehircilik eğitimine genel bir bakış açısı çizmek ve konuyu tartışmaya açmaktır.

Konuya giriş açısından kanımızca en önemli sorun günümüzde ne olduğu, bugüne nasıl geldiği ve bugünün koşullarına nasıl uyulacağı yanında, gelecekte ne olacağı geleceğin sorunlarına, koşullarına hazır olabilme ve bu gelişmişlik hızına ayak uydurabilme sorunudur.

Yaşadığımız çağda köklü değişimler hızlı bir süreç içerisinde devam etmektedir. Bilimsel, teknolojik, ekonomik ve toplumsal büyük gelişmeler, değişimler oluşmakta, eski ekoller tartışılmakta, yeni ve özgün fikirler aranmaktadır. Sonuç olarak gelecekteki koşullar, yaşadığımız çağdan çok farklı olacaktır.

Bu hızlı ve köklü değişimlerden şehircilik ve şehircilik eğitimi de kuşkusuz etkilenecektir. Bu durumda şehirciliğin eğitim ve planlama ilkeleri saptanırken dikkat etmemiz gereken "bugünün yanında yarın" daha doğrusu "yarınlar" olmalıdır. Bizim şehircilik eğitimini, gerçekte değişme ve gelişmelere ayak uydurabilecek yeni koşul ve durumlarda sorunları çözebilecek, tasarım yönü gelişmiş şehircileri yetiştirebilecek biçimde düzenlememiz, onları bu yönde donata bilecek biçimde programlar oluşturmak temel bir kural olarak görülmektedir.

Günümüzde ülkemiz ve dünya tablosuna baktığımızda makro ölçekte şunları görmekteyiz;

• Türkiye'de ve Dünya'da nüfus kaygı verici bir hızla artmaktadır.

• İnsanların sosyal ve ekonomik nedenlerle şehirlere göç etmesi ile ortaya çıkan büyük yoğunluklar ve bunların sonucu sağlık, sosyal ve kamu hizmetlerindeki kalitenin, standartların hızla düşmesi günümüz kentlerini zor yaşanır yerler haline getirmektedir.

• Şehirlerin optimum ölçeği ve bunun kontrolü güncel tartışma konusudur.

• Çevrenin kirlenmesi - yani hava, su ve toprağın kirlenmesi, ozon tabakasının delinmesi - ve doğal kaynakların bilinçsizce yok edilmesi, ekolojik dengenin bozulması önemli ve güncel bir konudur.

• Hızla gelişen turizm, olumsuz yaklaşımlar sonucu kıyıların betonlaşmasını doğurmaktadır.

Türkiye'nin ve dünyanın kazandığı bu değişik görünüm ve gelişmeler karşısında şehircilik eğitiminde de yeni kabuller, yeni standartlar ve yeni bakış ve hareket noktaları tespit etmek gerekecektir. Uzun bir süreden beri tartışılan gelen ama artık güncel bir konu olan gelişme ve endüstrileşme kavramlarının gerçek ve aldatıcı yanlarının ele alınıp değerlendirilmesi ve tüm bunlar ile doğa arasında sağlıklı dengenin nasıl kurulabileceğinin ortaya konması gerekecektir. Kuşkusuz şehir plancıları yeniden kurulmaya çalışılan bir "dünya ekolojik dengesi" çabasında önemli görevler yüklenmişlerdir. Bu durumda ele alacağımız konu ise; yetiştirilecek şehircilerin üstlerine düşen bu önemli görevleri başarı ile yerine getirebilecek şekilde nasıl eğitilmesi ve donatılması gereğidir.

Zaten şehircilik, ülkemizin geçirdiği bu hızlı gelişim süreci içerisinde değişmekte ve ortamın etkisi ile bu oluşum süreci içersine girmektedir. Uzmanlaşmanın ön plana çıktığı günümüzde şehircilerin belirli disiplinler ile ortaklaşa çalışmaları, belirli projeleri birlikte oluşturup uygulamaları

bu sürecin başladığının kanıtıdır. Ve ne kadar ilginçtir ki uzmanlaşmadan, disiplinler arası ortak çalışmadan bahsetmemize rağmen "iki yıllık eğitim ile şehirciler yettirilmekte ve bunun yanı sıra kadroların büyük bölümünü şehircilik eğitimi görmemiş teknik personel oluşturmaktadır."

Şehircilik bir diğer yandan kent plancısının faal ve aktif olduğu 20-30 yıl içinde oluşacak pek çok hatta temel değişiklikleri düşünür olacaktır. Şehircinin bunlara uymak zorunda olduğunu kabul edersek, asıl önemli konu şehircinin değişik koşullarda görev kabul edebilmesi ilkesi bu yönden daha çok önem kazanacaktır. O halde eğitim programları, eğitim de uygulanacak yöntemler, verilecek bilgiler öyle düzenlensin ki şehirci çok farklı ortamlarda, zamanlarda ve çok farklı sorun ve konular karşısında görevini başarı ile belirli bir değer çizgisinin üzerinde yerine getirebilsin. Diğer bir deyişle içinde bulunduğu ortamın değişikliğine uyabilecek bir nitelik kazansın.

Buna dayanarak şu sonuca varabiliriz; Şehircilik eğitiminin temel felsefesi öğrenciye ortamın ve zamanın koşulları içinde uyum sağlayabilecek ve yararlı olabilecek, doğru kabuller ile doğru sonuçlar bulabilecek bir nitelik kazandırmak olmalıdır. Öyleyse öğrencilere hazır bilgi paketleri vermek yerine yetenek kazandırmak eğitimin temel amacı olmalıdır. Bu bakımdan şehircilik eğitiminde günün ve geleceğin koşullarını, sürekli değişkenliği dikkate alarak bir sistem şemasının oluşturulmasında yarar hatta zorunluluk vardır. Bu sistem şeması eğitim ve program yöntemlerinin esaslarını belirleyecektir.

Bu yazı eğitimin çağdaşlaştırılması konusunda sadece giriş yapmak ve konuyu tartışmaya açmak amacı ile hazırlanmıştır.

GEZİ FATURALARI

GÜLLÜK KURTULUS ODTÜ ÖĞRENCİSİ

Şehir ve Bölge Planlama eğitiminde, kuramsal bilgilerin uygulamaya dönüştürüldüğü planlama stüdyolarının önemli bir ögesi olan, geziler için ayrılan ödeneklerin tamamıyla kesilmesi önemli bir sorun haline gelmiştir.

Bu yıla kadar, öğrencileri geziye götürmek üzere okul tarafından özel şirketlerden otobüs kiralanmakta, öğrencilere çok cüzi olmakla birlikte bir miktar gezi parası ödenmekte ve öğrenciler yemek masraflarını kendileri karşılamakta, zaman zaman pansiyonlarda, çeşitli okulların yurtlarında ya da bazı kuruluşların misafirhanelerinde yaklaşık bir hafta kalınmaktaydı.

Gezi ödeneklerinin kaldırılmasıyla, ikinci sınıf stüdyosunda "Kıbrıs Gezisiyle" planlama öğrencilerine, bir turist gibi minimum 300.000 liralık bir fatura yükletilmek istenildi. Çünkü, "ODTÜ'de okuma ayrıcalığı gibi nedenlerle bazı maddi zorluklar" aşılabilir." Kıbrıs gitme sorununa, gezi masraflarını ödeyebilenler gider, fotoğraflar çekilir, video çekimleri yapılır, gidenlerle gitmeyenler gruplar oluşturur gibi yanlış alternatif çözümler önerildi. Pasaport hazırlıklarına başlanıldı, geziye gidilip gidilmemesi üzerinde tartışmalar ve oylamalar yapıldı. Yine de, tüm bu olumsuz gezi koşullarına rağmen, kırk kişiye yakın ikinci sınıf stüdyosunda sadece beş kişi Kıbrıs Gezisine "hayır" dedi. Sonuçta, Kıbrıs yerine aynı koşullar altında ortalama 150.000 liraya malolan bir "Güllük Gezisi" yapıldı.

Aynı fakülte içinde iki ayrı ikinci sınıf planlama stüdyosunun olması da diğer ilginç bir noktadır. Her iki stüdyo, Kıbrıs'a gidebilmek için hazırlıklar yaparken, bir stüdyo daha iyi bir organizasyonla fakat yine bütün masrafları öğrencilerin karşılaması şartıyla Kıbrıs'ın bir kentine giderken,

diğeri geçen yıl belediye olmuş bir sahil kasabası olan Güllük'e gidiyor ve farklı ölçeklerde planlar yapıyor.. İki ayrı stüdyoda temelde yaşanan bu farklılıkların nedeni ne? Kıbrıs'a ya da Güllük'e gitmek soyadına bağlı bir kader işi mi? Nereye gidilirse gidilsin, eğer bu geziler planlama eğitiminin birer parçalarıysa, hiçbir öğrenci böyle yüksek gezi faturaları ödeme karşılığında, bu gezilere katılma zorunluluğunda bırakılamaz.

Bugüne kadar süre gelmiş bazı yanlışlıkların ve geleneklerin yıkılması gerekiyor. Önemli olan stüdyoda verilen eğitimin nasıl tanımlandığı ve buna bağlı olarak gezilerin işlevlerinin ne olduğudur.

— Stüdyo programları nasıl oluşturuluyor? Stüdyo programı demek heryıl belirli bir yere gidip, belirli ölçeklerde planlar yapmak anlamına mı geliyor?

— Geziye gidilecek yerler nasıl seçilmektedir? Neden gidilecek yerler hakkında öğrencilerin görüşleri alınmamakta ve neden alternatif bir kaç yer sunulmamaktadır?

— Gezi organizasyonları zamanında ve olabildiğince öğrenci yararına yapılmamaktadır?

— Gezi ödeneklerinin kaldırılması karşısında Şehir Bölge ve Planlama Bölümü şimdiye kadar neler yapmıştır? Bu sorunun tümüyle çözümlenmesi için ne gibi girişimler vardır?

Şehir ve Bölge Planlama Bölümünü en az dört yılda bitirmenin faturası zaten çok yüksek, buna bir de gezi faturaları eklendi mi, ODTÜ ODTÜ olmaktan çıkar, öğrencilerine para karşılığında eğitim veren -parası olan okur, olmayan okumaz- politikasını işleyen, eğitimde fırsat eşitliğini çiğneyen, bütün öğrencilerin eğitimden eşitçe yararlanmasına olanak tanımayan paralı eğitime doğru giden "Bilkentvari" bir üniversite olur. Bizler bu günün genç planlıları, bu büyük soruna, para karşılığında eği-

time son demeliyiz.

Gezi programları soruruna, köklü alternatif çözümler aranmalıdır.

Eğer üniversiteler mali açıdan özerk ve güçlü bir bütçeye sahip olursa bu sorun da ortadan kalkar. Geziler ve diğer öğrenci harcamaları için, fakülte bütçesinden ödenekler ayrılmalı ve öğrenciler gezi masraflarını ödeme zorunluluğundan kurtarılmalıdır.

Gezi programları her dönemin başında belirlenip, iyi bir organizasyonla ulaşımdan, kalınacak yere kadar öğrencilerin en iyi şekilde çalışabilecekleri ortamlar yaratılmalıdır.

— Ulaşım ve taşımacılıkta, her zaman geçerli çözümlere gidilmeli, otobüs için özel şirketlere verilen paralar yerine her üniversitenin kendine ait gezi otobüsleri olmalıdır.

— Kalınacak yerler önceden organize edilmeli, öğrenciler buralarda parasız kalabilmelidirler.

— Yemek yenilecek yerlerle önceden anlaşmaya gidilmelidir.

Gezi ödeneklerinin kaldırılması sorunu, bölümümüzde verilen eğitimde yaşanan güncel ve acil çözüm bulması gereken sorunlardan sadece biri, önemli olan olayların altında yatan gerçekleri önceden görebilmek, sorunlar karşısında duyarlı olabilmek, bilinçli bir şekilde alternatif çözümler arayabilmektir.

Eğer üniversiteler, birer bilim kurumları iseler, vermiş oldukları eğitimdeki yanlışlara göz yumulmaz. Öğretim üyesinden öğrencinin kadar, özgür tartışma ortamlarında, sorunları karşısında kör ve sağır insanlar olmak yerine, sorunların üzerine gidebilen, sesini korkmadan duyurabilen Şehir Planlıları olmalıyız. Çünkü, ne bilin ne de bilim adamları akademik düzeydeki sorunlara da, toplumsal düzeydeki sorunlara da kayıtsız kalmaz ve disiplinler arası bir bilim dalı olan şehir planlama eğitiminde yanlışlıklar ve eksiklikler olamaz ve olmasına da göz yumulamaz.

İKİNCİ BOĞAZ KÖPRÜSÜ VE ÇEVRE YOLUNUN İSTANBUL'A GETİRECEĞİ OLUMSUZ ETKİLER

MURAT BUĞDAYCI YILDIZ Ü. ÖĞRENCİSİ

İçinde yaşadığımız İstanbul'un halen mevcut birçok sorunu vardır. Bunların en önemlileri; ulaşım, altyapı, gecekondular vb. dir.

Ben bu sorunlara yeni bir halin ekleneyeceği kanısını taşımaktayım. Taşıdığım endişe İstanbul'un gelişim yönü ile ilgilidir. Bilindiği üzere, halen mevcut olan İstanbul'un gelişim yönü Anadolu yakasında İstanbul-Gebze (Maltepe, Kartal, Yakacık) Avrupa yakasında İstanbul - Halkalıdır. Bunun nedeni kanımca E-5 karayolu, bunun getireceği ulaşım kolaylığıdır. Bu karayolunun denize paralel gitmesi ayrıca İstanbul'un gelişim yönü sürecini hızlandırıcı bir etkidir.

E-5 karayolu gerek konut alanları gerek sanayi alanları (sanayi'ye bağlı gecekondular alanları) için büyük alt yapı olanakları ve ulaşım kolaylığı getirdiğinden dolayı bu fonksiyonlar E-5 aksında konumlanmıştır. Bu konumlanma bazı büyük olumsuzluk-

ları beraberinde getirmiştir. Bu konu üzerinde iki olumsuz örnek vermek istiyorum. Birincisi, sanayinin E-5 aksında konumlanması, beraberinde gecekondular alanlarının gelmesine neden olmuştur. İkincisi, yine Boğaz köprüsü ve E-5 karayolunun yapılması, birer doğal sit alanı olan Camlıca sırtlarında imarsız (hisseli ifraz) konut yapım sürecini başlatmıştır. Bugün Camlıca sırtları hisseli ifraz ve azda olsa gecekondular alanları ile dolmuştur.

Buradan İstanbul için çok önemli olan 2. Boğaz Köprüsü (Fatih Sultan Mehmet) ve çevre yolunun İstanbul'a etkisi konusuna gelmek istiyorum.

Bu köprü ve çevre yolu kuşkusuz İstanbul için çok önemli bir yatırımdır. Ancak yeni yapılan ve yapılmakta olan 2. köprü ve çevre yolu gerek Avrupa gerek Anadolu yakasında İstanbulun gelişim yönünü etkileyecektir. Kanımca bu etki-

lenme Anadolu yakası için daha çok önemlidir. Anadolu yakasında İstanbul'un gelişim yönünü kuzeye kaydıracaktır. Bu da kanımca çok tehlikelidir. Çünkü kuzeyde İstanbul'un rekreasyon alanları bulunmaktadır. Eğer gelişim bu yöne kayacak olursa ki kanımca kayacaktır, bu rekreasyon alanları elden gidebilir veya çok tahrip olabilir. Tüm bunlardan dolayı, 1. Boğaz Köprüsü ve E-5 karayolunun getirdiği olumsuzluklar istenmiyorsa, İstanbul belediyesi gerekli önlemleri alarak ikinci çevre yolu üzerinde sanayinin konumlanmasına izin vermemelidir. Tüm bunların yanısıra, çevre yolu kenarlarında şimdiden imarsız konut yapım süreci başlamıştır (Çok küçük boyutlarda da olsa).

İstanbulda kişi başına düşen yeşil alan miktarı düşünüldüğünde, İstanbul'un kuzeyinde bulunan rekreasyon alanlarının önemi daha iyi anlaşılacağı kanısındayım.

3194 SAYILI İMAR KANUNU'NDA YAPILAN DEĞİŞİKLİK

MERAL CÜRDAL ODTÜ ÖĞRENCİSİ

MADDE 1 : 3194 sayılı imar kanununun 5. maddesine aşağıdaki fen adamları tanımı ilave edilmiştir.

"Fen adamları : Yapı, elektrik tesisatı, sıhhi tesisat ve ısıtma, makina, arazi-kadastro ve benzeri alanlarda nesnel ve teknik öğretim veren en az lise dengi okullardan mezun olmuş veya lise mezunu olup da bir öğretim yılı süreyle Bakanlıkların açtığı kursları başarıyla tamamlayan elemanlardır."

MADDE 2 : 3194 sayılı imar kanununun 38. maddesinin 2. fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

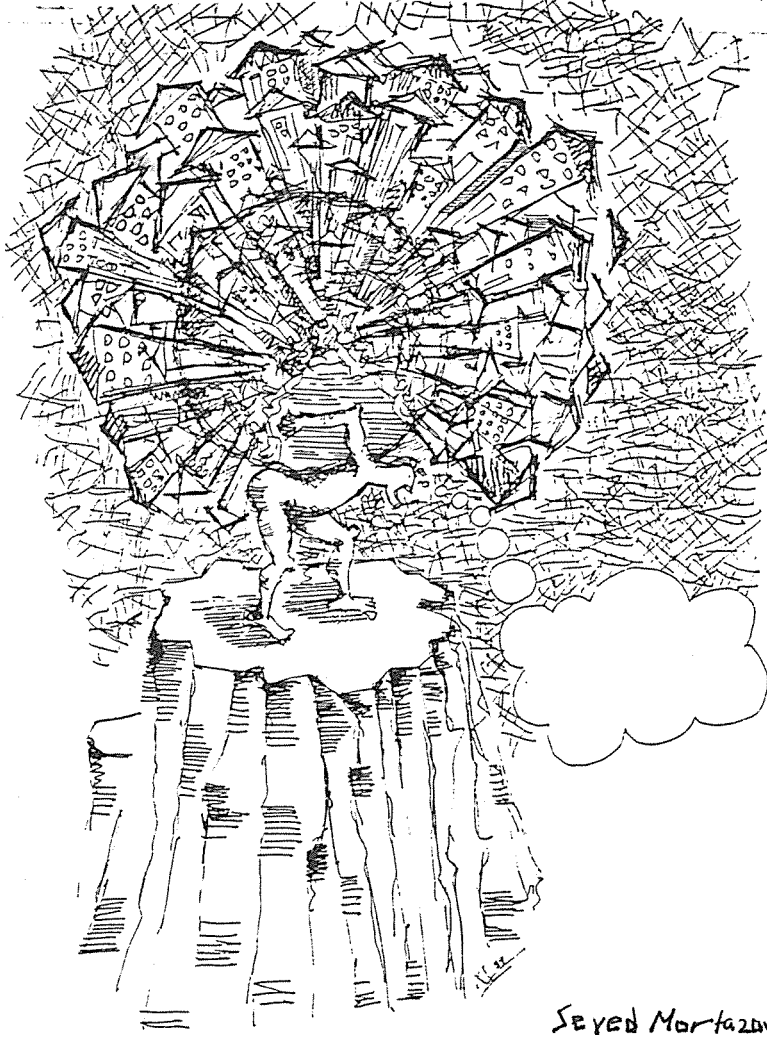
"Yapıların, mimari, statik ve her türlü plan, proje, resim ve hesapla-

rının hazırlanmasını ve bunların uygulanmasıyla ilgili fenni mesuliyetleri, uzmanlık konularına ve ilgili kanunlarına göre mühendisler, mimarlar ile görev, yetki ve sorumlulukları yönetmelikle düzenlenecek olan fen adamları deruhte ederler"

MADDE 3 : 3194 sayılı İmar Kanununun 44. maddesinin 11. bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"11-38. maddede sayılan mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları dışında kalan fen adamlarının görev, yetki ve sorumlulukları Bakanlık ve Milli Eğitim Gençlik ve Spor Bakanlığı'nca birlikte çıkarılacak yönetmelik ile tespit edilir."

Söz konusu yasa değişikliğiyle mühendis, mimar dışındaki teknik elemanlara proje yetkisi tanımak istenmektedir. Proje hizmetleri matematik ağırlıklı teorik bilgilere ihtiyaç gösteren konuları içermektedir. Böyle bir hizmet, lise ve dengi eğitimi sonrası en az dört yıllık mühendislik eğitiminin vereceği bilgi birikimi ile yapılabilir. Mühendisler, mimarlar dışındaki teknik elemanlar eğitimleri gereği proje yapamazlar, ancak işletme, uygulama ve bakım hizmetlerinde mühendis, mimarlarla birlikte omuz omuza birbirlerini tamamlayacak şekilde çalışabilirler.

DUYURU

Gelecek Bültenin Konusu:

"Şehir ve Bölge Planlama Eğitimi Sorunları"
olacaktır.

(Gelecek sayı, bu sayı gibi Oda'nın Haber Bülteni özel öğrenci çalışmasından farklı olarak ismini öğrencilerin belirleyeceği, sadece öğrencilerin çalışma ve katılımlarıyla yeni bir biçim içinde tüm eleştiriler ve görüşler doğrultusunda oluşturulacaktır.)